

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

УДК: 371

DOI: <https://doi.org/10.24195/ModernisationEP-2026-3>

М 74

*Рекомендовано до друку Вченою Радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Протокол № 10 від 26 лютого 2026 року*

Рецензенти:

***Княжева Ірина**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Університету Ушинського;*

***Тягнирядно Євгенія**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ.*

М 74 Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти:
збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Одеса, Україна, 20 лютого 2026 року). Університет Ушинського. Одеса:
Бондаренко М.О., 2026. 372 с.

ISBN 978-617-8814-06-9

УДК: 371

*Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.*

ISBN 978-617-8814-06-9

- © Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2026;
- © Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області, 2026;
- © Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax», 2026.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №1: РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ 6

1. Артемьева І.С. Педагогічна практика як пропедевтичний етап формування професійного іміджу майбутнього вчителя..... 6
2. Афанасьєв В.В. Інтеграція технологій штучного інтелекту (ШІ) у процес підготовки майбутніх учителів інформатики як специфічна характеристика оновлення освітнього простору педагогічного університету 12
3. Бартенева І.О. Діалогічні форми навчання як засіб формування екологічної культури здобувачів вищої освіти 19
4. Галіцян О.А. Методичний ресурс актуалізації акмеологічного сегменту підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти (на матеріалі освітнього компоненту «Акмеологічна культура та акмефьючеринг викладача») 32
5. Княжева І.А., Тарасовська М.Ю. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до формування безпечної поведінки дітей старшого дошкільного віку..... 38
6. Княжев І.О. Математична підготовка майбутніх педагогів як основа формування здатності до прогнозування: огляд сучасних наукових досліджень 44
7. Кібіч Д.О. Модель формування комунікативної культури майбутніх фахівців у системі технологічної та дизайнерської професійної освіти 50
8. Лісогор А.В. Проектно-орієнтоване навчання як інструмент розвитку інноваційного мислення студентів дизайнерських спеціальностей..... 55
9. Moroza V. The role of non-formal education in the professional development of university teachers 61
10. Ноздрова К.В. Модернізація системи підготовки майбутніх юристів у закладах вищої освіти..... 67
11. Naudyonov I. Specifics of training future teachers in pedagogical institutions of higher education 73
12. Palshkova I. Didascological and acmeological approaches as innovative strategies for constructing the architectonics of the educational and scientific space of the pedagogical university 78
13. Соловейчук О.М. Проектування та розробка ІІІ-асистента: практична підготовка майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін 84
14. Zhong Chenyu Culturological approach as a key factor in preparing future art teachers 96
15. Чорний О.С. Методична підготовка майбутніх учителів як ключовий компонент професійної освіти в умовах модернізації освітнього простору. 102
16. Шедіна С.В. Комп'ютерне моделювання як дидактичний засіб підвищення ефективності підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти 108
17. Штреблев М.Ю. Особливості підготовки майбутніх учителів до фасилітаційної взаємодії в освітньому просторі 113

Chenyu Zhong
Doctor of Philosophy (PhD) degree holder,
Department of Pedagogy,
The State Institution “South Ukrainian
National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky”

CULTUROLOGICAL APPROACH AS A KEY FACTOR IN PREPARING FUTURE ART TEACHERS

Research Relevance. Understanding the problems of education within a broad socio-cultural context is one of the most important challenges of our time. Addressing this challenge requires turning to the fundamental origins of education, considering it as part of culture and as a culture-forming process of humanity. Such a vision of education underlies the scientific direction of integrated knowledge of education — the culturology of education. In contemporary theory and practice of education, there is a clear tendency not only to search for new approaches to its organization but also to develop an understanding of its cultural features and mechanisms that is adequate to modern culture and science. When modeling the image of a university graduate, most scholars agree that this is a person of culture — free, humane, spiritual, and creative, capable of flexible thinking, navigating in a changing socio-cultural environment, and striving for creative self-realization and self-development within the space of culture. All this encourages researchers to design education and develop innovative approaches and models that would most fully correspond to the new type of culture.

The purpose of the article is to highlight the role of the culturological methodological approach in the training of future teachers of art disciplines.

Presentation of the Main Material. The culturological approach significantly expands both research and applied boundaries, contributing to the development of a panoramic, multidimensional perspective and a polysystemic explanation of the essence of cultural problems, values, and components of modern education. It stimulates the understanding of the evolution of the educational sphere as a cultural

phenomenon that corresponds to the tendencies and dynamics of the contemporary socio-cultural situation. This approach broadens the scope of educational design, helps participants in educational activities to define innovative, qualitative, and value-oriented tasks, encourages large-scale creative decisions, and, as a methodological tool, determines the priority of a culture-centered consideration of most phenomena of human existence.

The application of the culturological approach to the analysis of pedagogical problems is carried out within the context of a general philosophical understanding of culture at the level of everyday and theoretical consciousness. In everyday consciousness, culture is represented ambiguously: on the one hand, it is perceived as something normative, serving as a model for members of a particular society or professional group; on the other hand, it is identified with the education and intellectual refinement of the individual; and, finally, it is associated with the characteristics of a person's place and way of life.

The culturological approach ensures the creation of a culture-oriented environment in which learning takes place through a dialogue of cultures, with the humanistic value of the individual serving as the main reference point. It integrates psychological and pedagogical tools with cultural achievements, forming a holistic system of education that promotes the development of spirituality, tolerance, and intercultural communication [1].

The interrelation between culture and education is revealed through the culturological approach. Education cannot exist outside of culture, since culture itself determines value orientations, the content of teaching, and upbringing. The culturological approach in pedagogy is of particular importance in the context of globalization, as it enables the integration of the educational process into a broader civilizational framework, ensuring the formation of national identity while simultaneously fostering openness to global cultural achievements [2].

The culturological approach functions as a method of designing the educational process that places the student's personality at the center. Voronova emphasizes that the civilizational and culturological paradigm makes it possible to combine the

humanitarian development of education with the formation of spiritual and cultural orientations among young people. Within higher education, the culturological approach is regarded as an instrument for developing critical thinking, intercultural competence, and students' ability to make independent cultural choices [3].

The culturological approach enables the integration of traditional and innovative teaching methods, ensuring the formation of intercultural competence among future educators. The conclusions highlight that this approach fosters the ability to engage in cultural dialogue, promotes tolerance, and prepares students to work in a globalized educational environment. It is considered a strategic direction for the modernization of teacher education that responds to the challenges of contemporary society.

Most modern scholars working within the culturological paradigm define its primary task as overcoming manifestations of dehumanization in the educational sphere. In scholarly definitions, the culturological approach is interpreted as a methodology of understanding and transforming pedagogical reality, grounded in axiological principles. Education, in this context, is conceived as a cultural process unfolding within a culture-oriented environment filled with human meanings, which provide individuals with the opportunity to freely realize their individuality, develop the capacity for cultural self-development, and self-determination within the world of values. According to another definition, the culturological approach is a direction of pedagogical practice based on the principle of cultural conformity of education. It does not contradict the scientific content of education but rather complements and enriches it, ensuring genuine humanization and the humanitarian orientation of the educational process.

The culturological approach represents a set of theoretical and methodological principles and organizational-pedagogical measures aimed at creating conditions for the assimilation of professional values, which ensure the creative manifestation of the individual in professional activity. The essence of this approach lies in recognizing the student's personality as the highest value, capable of realizing cultural and ethnic ideas within the pedagogical process; orienting students toward cultural, aesthetic,

moral, legal, and professional values; ensuring mutual understanding and trust among representatives of different cultures in the educational process; and fostering an individualized approach to mastering culture and creating cultural elements within education [4].

The culturological approach to pedagogical phenomena opens the way for a deeper consideration of these phenomena in their historical retrospection, helping to identify their connections with the present and the future, thereby performing a prognostic function in research [2]. It emphasizes the significance of each culture, focuses attention on one's native culture from an external perspective, and creates the possibility of perceiving non-native cultures not as alien but as different — unfamiliar and enigmatic until a certain time. This approach contributes to the understanding of the educational process as a cultural and spiritual phenomenon and reproduces the trajectory of student self-determination in the dialogue of cultures within the worldview paradigm of “Self–Other.” Dialogical interaction and the exchange of meanings, as noted by researchers, provide each individual with the opportunity to engage with other “personalities–cultures,” thereby creating, comprehending, and appropriating their own norms and models [7].

The application of the principles of the culturological approach in the training of future art teachers often leads to stereotypical “culturalization” through the transmission of superficial cultural information. Some educators perceive culture as the aesthetics of behavior and everyday life, attempting to combine these with teaching methods and communication styles to address the assimilation of cultural achievements. However, in the context of art education, such an algorithm proves ineffective, since the introduction of cultural context into the student learning system must be comprehensive, permeating all stages of education and being activated in every discipline and at every class session.

In the context of the professional activity of art teachers, it is important to address the category of “self-realization.” Self-realization of art teachers is a creative process of personal development that includes acquiring professional and spiritual experience throughout professional formation and improvement, as well as revealing

personal creative potential and abilities in pedagogical, artistic-technological, and artistic activities.

Conclusions. The culturological approach is interpreted as a set of theoretical and methodological provisions and organizational-pedagogical measures aimed at creating conditions for the acquisition and transmission of pedagogical values and technologies that ensure the creative self-realization of the future art teacher in professional activity. In our view, the functional role of the culturological approach in the preparation of future art teachers determines the formation of their cultural competence. Future art teachers learn to perceive art not only as a technique or discipline but as a cultural phenomenon that reflects the values, traditions, and identity of society.

At the same time, the culturological approach ensures the integration of art education with the cultural environment. Teacher training within the culturological paradigm involves taking into account multiculturalism, cultural dialogue, and the interpretation of art as a means of socialization and spiritual development. Another important aspect is the development of aesthetic and humanistic thinking among future art teachers. The culturological approach fosters the ability of future educators to cultivate aesthetic values in students and to understand art as part of the cultural process rather than as an isolated discipline.

An essential dimension, dependent on the active implementation of the culturological approach in teacher training, is preparation for work in a multicultural environment. Art teachers acquire skills of intercultural communication, which is particularly relevant in the context of globalization and the cultural diversity of contemporary classrooms.

References

1. Bastun, M. V. (2024). Culturological approach in education and its psychological-pedagogical support. In *Current challenges of science and education: Proceedings of the 5th International scientific and practical conference* (pp. 290–296). Berlin: MDPC Publishing.

2. Halytska, M. M. (2023). “Culture” and “education”: Interdependence of concepts. *Actual Problems of Pedagogy and Psychology*, 2, 45–52.
3. Voronova, N. S. (2022). Culturological approach in higher education. *Pedagogical Discourse*, 31, 120–126.
4. Oliinyk, O. V. (2006). Culturological approach as a scientific basis for the development of theory and practice of teacher education [Electronic resource]. Retrieved from (bibl.kma.mk.ua in Bing)
5. Solodka, A. K. (Ed.). (n.d.). *Cultural Intelligence: Monograph*. Mykolaiv: FOP Shvets V. M.
6. Sysoieva, S. O., & Halytska, M. M. (2015). Culturological approach to the organization of the educational process. *Pedagogical Process: Theory and Practice*, 1–2, 18–22.
7. Tusheva, V., Guba, A., Kalina, K., & Temchenko, O. (2021). Culturological approach as a conceptual basis for renewing modern higher pedagogical education. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, 12(1), 45–53.

Наукове видання

Колектив авторів

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
М. ОДЕСА, УКРАЇНА, 20 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

Українською мовою

Відповідальний редактор: Ірина Олександрівна Бартенєва
*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»*

Підписано до друку 06.03.2026 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 21,62. Наклад 300 прим.
Зам. № 0603/1

Надруковано з готового оригінал-макета у друкарні «Апрель»
ФОП Бондаренко М. О.
65045, м. Одеса, вул. В. Арнаутська, 60
Тел.: +38 (048) 700 11 55
info@aprel.od.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014

